

LESSUGGESTIES

Ergens in de sneeuw

Linde Faas

ISBN 9789047713692

Prijs: € 14,99

Lemniscaat

Lessuggesties door Anke van Boxmeer en Karin Blankert

Het is bijna Kerstmis. Overal in de stad zijn mensen in kerststemming, het licht en de warmte stralen je van achter de ramen toe. Behalve in één huis: dat van Sofie. Haar vader is veel te druk om het huis te versieren en een kerstboom op te zetten.

Als Sofie door de stad dwaalt, steekt er een sneeuwstorm op. En midden in die witte wereld doemt opeens een gedaante op: een eland, die haar meeneemt naar het winterbos. Daar staat, tussen alle grote bomen, een kleine dennenboom, als een kerstboom zonder versiering.

Ineens krijgt Sofie een geweldig idee. Samen met de eland gaat ze op zoek naar de mooiste schatten uit het bos om de boom mee te versieren. Steeds meer bosdieren helpen mee. Besjes, takjes, dennenappels, blaadjes, zelfs ijspegels vormen de mooiste kerstversiering die je je kunt bedenken! Nu ontbreekt alleen nog haar vader...

Adventskalender

Met de adventskalender tellen de kinderen af naar Kerstmis.

Vorbereiding

Teken op een flink stuk karton de huizen uit het boek *Ergens in de sneeuw*. Zorg ervoor dat er evenveel ramen zijn als het aantal dagen dat je af wilt tellen naar het kerstfeest, maximaal veertien. Snijd met een scherp (stanley)mes de ramen aan drie zijden open, zodat ze als luiken open en dicht kunnen. Plak een groot vel geel papier aan de achterkant van het huis, zodat dat zichtbaar wordt wanneer de luiken opengaan. Open elk luik en schrijf een woord op het gele papier. Gebruik daarvoor de volgende woorden: rustig, druk, koud, warm, groot, klein, wit, zwart, stil, luidruchtig, alleen, samen, blij, verdrietig.

Kies je voor minder activiteiten? Zorg dan wel voor een even aantal woorden die tegenstellingen vormen.

Verpak het boek *Ergens in de sneeuw* in kerstpapier.

Introductie

Geef het ingepakte boek *Ergens in de sneeuw* cadeau. Kijk samen naar het inpakpapier.

Stel enkele vragen:

- Hoe ziet het cadeaupapier eruit?
- Wanneer geef je elkaar cadeaus?
- Bij welk feest hoort dit cadeaupapier?
- Wat zou erin zitten?

Pak het cadeau uit en bekijk het boek *Ergens in de sneeuw*. Blader naar de eerste illustratie en ga op zoek naar iemand die ook een cadeau krijgt. Welk feest wordt hier gevierd? Is dit hetzelfde feest als het feest dat bij het cadeaupapier hoort?

Lees het verhaal voor en stel na afloop enkele vragen:

- Wat gebeurt er achter de ramen?
- Achter welk raam zie je Sofie?
- Wat valt je op als je naar het raam van Sofie en haar vader kijkt?
- Waar gaat Sofie naar op zoek op de koude winterochtend?
- Wie komt ze tegen?
- Wat valt op aan de wereld waar ze doorheen lopen?
- Welk plan heeft Sofie voor de kleine boom die helemaal alleen staat?
- Welke dieren helpen Sofie?
- Welke versieringen vinden de dieren in het bos?
- Hoe voelt Sofie zich als de boom is versierd?
- Hoe loopt het verhaal af?

Aan de slag

Laat de adventskalender (de huizen) zien en vertel dat dit de huizen zijn van Sofie en haar burens. Open elke dag een luik. Lees het woord dat zichtbaar wordt.

De woorden achter de luiken vormen tegenstellingen. Zodra de kinderen een woord ontdekken dat als tegenstelling past bij een woord dat al eerder zichtbaar is geworden, mogen ze iets doen, zoals: een versiering in de kerstboom hangen, een kerstkoekje uit de kerstboom halen, een lichtje aansteken, iets van Kerstmis op het raam tekenen.

Bij elk woord achter een luik hoort een activiteit. Deze activiteit heeft dezelfde titel als het woord en vind je hier beschreven.

Als het Kerstmis is, zijn alle luiken geopend.

Rustig

Achter elk raam is feest, gelach en plezier. Behalve bij Sofie. Daar is het stil.

Zoek verschillende ruimtes op en luister in elke ruimte heel goed en aandachtig wat je hoort. Loop rustig van ruimte naar ruimte.

Vraag de kinderen na afloop naar hun ervaringen:

- Wat heb je gehoord?
- Heb jij dat ook gehoord?
- In welke ruimte hoorde je veel geluid?
- In welke ruimte was het rustig?
- In welke ruimte hoorde je niks?
- In welke ruimte klonk het zoals in het huis van Sofie en haar vader?
- In welke ruimte klonk het zoals bij de burens van Sofie waar feest wordt gevierd?

Druk

Papa heeft geen tijd voor feest, hij heeft het altijd druk.

Laat de kinderen bedenken waarmee papa of andere volwassenen het druk kunnen hebben. Deze bezigheid voeren ze uit gedurende een bepaalde tijd. Laat de kinderen beginnen en spreek af dat ze, zodra ze kerstbelletjes horen, dezelfde bezigheid doen, maar dan rustig. Wanneer de belletjes weer klinken gaan ze in een druk tempo verder. Horen ze de belletjes

opnieuw, dan worden ze weer rustig. Ga zo verder. Zorg ervoor dat de 'drukke' tijd de ene keer lang is en de andere keer korter.

Vraag de kinderen na afloop naar hun ervaringen:

- Hoe vond je het om druk te doen?
- Hoe was het om rustig bezig te zijn?
- Zie je papa of mama wel eens druk bezig zijn?
- Heb je het zelf ergens druk mee?
- Houd je meer van druk of meer van rustig?

Koud

Dus pakt Sofie haar jas en wanten en stapt de koude winterochtend in.

Vul een vorm voor ijsblokjes met water en stop in elk vakje iets wat met kerst te maken heeft en ingevroren kan worden, zoals: een besje, een dennennaald, een gekonfijte kers of een stuk van een kerstslinger. Zet de vorm in de vriezer. Wanneer het water ijs is geworden, geef je elk kind een bak met een ijsklont erin. Daag de kinderen uit om deze ijsklont zo snel mogelijk te laten smelten zodat hetgeen erin verstopt is, tevoorschijn komt. Wie krijgt dit het eerst voor elkaar?

Warm

Dus pakt Sofie haar jas en wanten en stapt de koude winterochtend in.

Lees bovenstaande zin en vraag wat Sofie aanheeft. Vraag waar een jas en wanten voor dienen. Geef de kinderen lekkere warme wanten aan, zodat ze het niet koud krijgen en laat ze daarmee opdrachten uitvoeren.

Suggesties:

- Dek de tafel voor het kerstdiner.
- Hang de kerstkaarten met wasknijpers aan een lint.
- Hang een slinger in de kerstboom.

- Haal de kerstpost uit de brievenbus.
- Maak een kersttekening.
- Tel de kerstkoekjes in de koektrommel.

Groot

Waar de vlokken steeds groter worden.

Geef ieder kind iets kleins wat met Kerstmis te maken heeft, zoals een besje van een hulsttak. Geef ze de opdracht dat in de ruimte in te wisselen voor iets wat net iets groter is. Bekijk of dat is gelukt. Laat ze het hierna inwisselen voor iets wat weer net iets groter is. Ga zo verder en daag de kinderen zo vaak mogelijk te wisselen totdat ze met een groot voorwerp eindigen.

Bij een grote groep: laat één kind iets kleins pakken. Dat geeft hij aan een ander kind. Dit kind gaat op zoek naar iets wat net iets groter is en geeft het aan een ander kind. Nu gaat dat kind op zoek naar iets wat net iets groter is en zo verder.

Klein

Sofie voelt zich klein in de eindeloze stad.

Verplaats je in Sofie die zich klein voelt in de eindeloze stad en maak foto's van kerst- of wintervoorwerpen van onderaf. Laat een foto zien en vraag wat Sofie ziet. Laat de kinderen in de ruimte of buiten op zoek gaan naar het gefotografeerde voorwerp en controleer aan de hand daarvan of het antwoord juist is.

Zwart

Daar, tussen de dikke vlokken, doemt iets op. Een wollige vacht en lange benen, sjokkend door de diepe sneeuw.

Lees bovenstaande zinnen voor en vraag wat Sofie ziet opdoemen in de sneeuw. Kijk in het boek *Ergens in de sneeuw* of het antwoord klopt.

Ga op zoek naar speelfiguren van een meisje en bos- en winterdieren, waaronder een eland. Neem een lange strook wit papier. Zet de speelfiguren in een rij naast de papierstrook. Zorg

voor een lichtbron en plaats die achter de speelfiguren, zodat de schaduw hiervan op de strook papier valt. Laat de kinderen met tekenmateriaal de omtrek van de speelfiguren tekenen. Als alle omtrekken zijn getekend, kunnen de kinderen de dieren verder inkleuren en een bos- of wintersfeer eromheen maken.

Wit

Voorbij de storm ligt een bos, groter dan Sofie ooit heeft gezien. Een witte wereld.

Bevestig voor elk kind een vel zwart papier op een tafel of op de vloer. Zorg voor wit wascokrijt. De kinderen maken een kerstboom door synchroon met twee handen tegelijk bewegingen van boven naar beneden te maken, waardoor er takken van een dennenboom ontstaan. Ze beginnen iedere keer bovenaan en gaan al tekenend naar beneden. Ze gaan door totdat de boom het vel papier grotendeels vult en alles wit is getoverd. Hierna versieren ze de boom door kerstversieringen uit speciaal papier te knippen. Denk daarbij aan behangpapier, scrapbookpapier, papier met glitters, aluminiumfolie enzovoorts.

Stil

Tussen de bomen is het stil. Er klinkt geen geluid.

Zorg voor instrumenten die naklinken, zoals een triangel, belletjes, een xylofoon, een klokkenspel of klankstaven. Geef elk kind een instrument. Laat één kind zijn instrument aanslaan. Pas als het instrument niet meer klinkt en het helemaal stil is, net als tussen de bomen waar geen geluid klinkt, wijs je een volgend kind aan dat zijn instrument mag laten klinken. Ga door tot alle kinderen aan de beurt zijn geweest.

Luidruchtig

Wacht. Luister!

Sofie loopt door het winterse bos. Alle dieren willen iets aan haar vertellen. Tegelijk beginnen ze te tetteren en te toeteren. Geef alle kinderen een instrument en laat ze tegelijk muziek maken. Op jouw teken (geef een stopteken) zijn ze stil, en je zegt: 'Wacht. Luister!' Wijs één kind aan dat solo verder speelt en waar de andere kinderen naar luisteren. Nodig de kinderen

daarna met een teken uit om mee te spelen. Geef na enige tijd opnieuw het stopteken, zeg: 'Wacht. Luister!' en wijs nu een ander kind aan om de solo te spelen. Ga zo verder.

Alleen

Aan de rand van een krakend blauw meer staat een kleine boom, een beetje gebogen. Zonder versiering of lichtjes, helemaal alleen.

Kijk in het boek *Ergens in de sneeuw* naar de kleine boom die helemaal alleen staat. Laat de kinderen iets maken om de boom op te vrolijken: een versiering, een kerstkaart of iets lekkers. Geef ze de opdracht om dat helemaal alleen te doen. Ze mogen datgene wat ze gemaakt hebben in een eenzame boom hangen of aan iemand geven van wie ze denken dat hij alleen is. *Want iedereen die alleen is, verdient iets fijns.*

Suggesties voor versiering:

- Pompons met een pincet in een dennenappel steken.
- Een ster of hartje van strijkkralen maken.
- Strijkkralen aan chenilledraad rijgen en de draad vormen tot een kerstfiguur.
- Een slinger knopen met linten of veters.
- Een kerstengel maken van een wc-rol.

Samen

Als de eerste sterren verschijnen, trekt een bijzondere stoet door de sneeuw. Sofie loopt voorop met haar verzameling wonderdingen.

Teken met een Stabilo Woody een slingerende lijn van de ene kant van de ruimte naar de andere kant. Vraag de kinderen in een rij achter elkaar te gaan staan. Geef het voorste kind een stuk natte oase in een pot. Het achterste kind krijgt een kaars. Alle kinderen ertussenin krijgen een takje van een wintergroene plant of struik. De kinderen leggen hun ene hand op de schouder van het kind voor zich terwijl ze in hun andere hand het voorwerp vasthouden dat ze gekregen hebben. De kinderen lopen samen in een rij over de slinger naar de andere kant. Als het voorste kind aan het eind van de slinger is, staat hij stil. Alle kinderen staan nu stil. Geef ze

de opdracht om met alle voorwerpen één werkstuk te maken zonder te lopen. Ontdekken de kinderen dat ze de voorwerpen aan elkaar door moeten geven? Welk werkstuk ontstaat?

Verdrietig

Toch voelt Sofie ook iets anders, een beetje verdriet.

Geef ieder kind een foamvel en laat ze daarop cirkelvormige voorwerpen omtrekken, zoals grote doppen. Dit zijn kerstballen. De kinderen toveren elke kerstbal om tot een emoticon met een bepaald gevoel. Laat ze bedenken waarom elke kerstbal zich zo voelt. Zijn er ook verdrietige kerstballen, net als Sofie?

Maak een lint aan elke kerstbal en hang ze in de boom of voor het raam.

Blij

Het is... papa!

Kijk in het boek *Ergens in de sneeuw* naar de vader van Sofie die tussen de takken tevoorschijn komt. Vraag hoe Sofie zich voelt als haar vader haar in zijn armen sluit. Bedenk iets waar jullie blij van worden, zoals samen iets lekkers maken, een spel doen, kerstliedjes zingen, muziek maken, kerstversiering knutselen of dansen op kerstmuziek.